

Innspill til Kulturdepartementet ved Meld. St. 8 (2018-2019) Kulturens kraft – Kulturpolitikk for framtida, fra Musikkteaterforum.

Musikkteaterforum (MTF) er en medlemsorganisasjon og et kompetansesenter rettet mot kunstnere innen norsk musikkteater. Organisasjonen ble stiftet i 2011, og har i dag om lag 400 betalende medlemmer. Musikkteaterforum tilbyr kompetanseutvikling ved kursing, seminarer, debatter og nettverksarenaer, samt utvikling av nye musikkdramatiske verk ved MTF Musikkteaterverksted. For utfyllende info om organisasjonen se våre nettsider [HER](#).

Musikkteaterforum ser positivt på at Kulturdepartementet vil gjøre en strategisk gjennomgang av scenekunstheltet ved Meld. St. 8 (2018-2019) Kulturens kraft – Kulturpolitikk for framtida (Kulturmeldingen), og at en dialog nå er ønsket med aktører innenfor opera og musikkteater.

I utlysning til innspill refereres det til at Departementet «ønsker dialog med aktører innenfor opera og musikkteater», men vi registrerer at det i de fire spørsmålsstillingene ensidig vises til *operafeltet*, *operaproduksjon* og *-formidling*, og *operainstitusjonene*.

Fokuset Departementet viser er klart med på å undergrave den plass og betydning musikkteatret ved musikalen har, gjennom å være en sjanger som i stor grad er folkelig og trekker et stort publikum til teaterhusene. Kunstformen har egne utdanningsinstitusjoner på høyskolenivå, men må fortsatt jobbe for å anerkjennes som et fagfelt med spesifikke kompetansekrav. Sjangeren sysselsetter et stort antall scenekunstnere pr. år, og bidrar til verdiskaping og ringvirkning i hele landet. Når benevnelsen musikkteater eller musikaler ikke brukes i denne typen høringer er det med på å usynliggjøre feltet.

Musikkteaterforum anser det som viktig med en tydeliggjøring og en bevisstgjøring av begreper, forståelsen av begrepene og ikke minst definisjonen av disse, fra Departementets side. Hva menes med *opera*, hva menes med *musikkteater*, og hva menes med *musikal*, og hvor står disse i forhold til hverandre? Vi registrerer en generell sammenblanding av begrepene og en utydelig forståelse for innhold og kompetanse knyttet til begrepene, både fra det offentlige, men også innad i scenekunsten, noe som igjen bidrar til å utydeliggjøre fagfelt og kompetanse, og er med på å sette disse opp mot hverandre.

Vi vil i videre innspill fokusere på kunstformen musikal innen musikkteateret.

1. Hvilke utfordringer for utvikling, produksjon og formidling av opera står operafeltet/scenekunstmrådet overfor, og hvordan kan utfordringene løses? Gi eksempler.

For å oppnå et profesjonelt, levende, og aktuelt musikkteater ser Musikkteaterforum det som viktig med et økt fokus på kompetanse i alle ledd, fra opphaver til scenekunstner til produksjon og produsent/teater. Pr. i dag finnes ingen selvstendig utdanning innen dramaturgi og musikkdramaturgi i Norge, heller ikke i musikalkomposisjon, musikaldramatik, eller libretto/sangtekst for musikkteateret.

Skal kunstformen utvikles kreves en vilje fra øverste hold til satsning innen de kunstneriske utdanninger, både kunstfaglig og økonomisk, for på denne måten å bygge en kunnskapsplattform for fremtidige produksjoner med høy faglighet i alle ledd.

En økt andel spesialiserte opphavere og kunstnere betyr samtidig et større mangfold av historier og verk med aktualitet og betydning for publikum av i dag.

Parallelt med en satsning på utdanningsnivå, kreves en bevisst satsning på utvikling av nye verk. En nasjonal utviklingsarena hvor norske opphavere/kunstnere får gjentagende mulighet til å videreutvikle sin kunnskap og kompetanse gjennom utvikling av nye verk/musikaler via verksteder, fra idè til visningsklart verk. I verkstedene bør inngå opphavere, mentorer, musikere, musikalskuespillere, dansere etc., og hvor teatre og produsenter gis mulighet til å følge og anta verkene ved gjentatte åpne visninger gjennom utviklingsprosessen.

Denne type satsning vil skape et mangfold av nye stemmer og historier, bygge anerkjennelse for kompleksiteten i musikal-verkene, og samtidig være med på å bygge et sterkt musikkteater fundert på kompetanse og profesjonalitet, i Norge.

Musikkteaterforum ser også viktigheten av stabile produksjonsenheter for musikal i Norge. Musikkteater og musikal har et stort publikumspotensial da kunstformen appellerer til store grupper i samfunnet. Skal nye verk og nye kunstnere få mulighet til å bli sett/hørt/antatt, er en samtidig satsning på stabile, kompetente, og resurssterke produksjonsenheter innen både det offentlige og det private en forutsetning for å lykkes i den totale satsningen på feltet.

2) Hvordan kan situasjonen koronapandemien har skapt, benyttes som et utgangspunkt for mer omstilling og innovasjon innenfor operaproduksjon og -formidling? Gi eksempler.

Koronapandemien har tydeliggjort behovet / nødvendigheten av å se musikkteater og musikkteaterkunst i et videre perspektiv.

Kan man begynne å se og snakke om opera og musikkteater/musikal som sidestilt – og som den totale bredden og spennet innenfor musikkteaterkunst?

Kan det åpnes opp for aktivt samarbeid kunstformene i mellom, slik at man kan dra veksler på hverandres kunnskap og kompetanse?

Institusjoner som tradisjonelt har rendyrket tradisjonell opera som sjanger, bør åpnes opp til også å programmere mer i retning av *totalen* som representerer musikkteaterkunsten. Fra opera til musikal.

Musikkteaterforum anser at en slik omstilling til å se det totale spennet innenfor musikkteaterkunsten, kan både åpne opp for et bredere repertoar med påfølgende mulighet til å engasjere flere utøvere, gi mulighet til å nå flere publikummere/nå bredere ut, og potensielt øke omsetning.

Gjennom pandemien har opphavere og scenekunstnere blitt tvunget til å se nye muligheter for formidling av sin kunst, og vi ser, spesielt internasjonalt, en større andel av musikal produsert for det digitale markedet. Vi spør oss om koronaen har skapt en aksept for at musikkteater/musikaler har en verdi selv om man ikke har mulighet til det ideelle fysiske møtet?

En satsning på digitalproduksjon av norske musikal vil måtte bygges på en satsning på utvikling av nye verk, deres opphavere og kunstnere. Høy fagkompetanse og sjangerforståelse hos videoprodusent/filmfotografer/redigerer etc. vil være en forutsetning for et vellykket resultat.

Ønsker man en digital satsning, som i seg selv er spennende og kan resultere i et større og mulig internasjonalt publikum med dertil anerkjennelse av norske opphavere/kunstnere, vil bevissthet om balanse mellom det digitale og det fysiske produksjonsformat være av absolutt viktighet for musikalens overlevelse i norsk scenekunst.

4) Hvordan ønsker du at Musikkteaterfeltet skal se ut om 5-10 år? Kort beskrivelse.

Musikkteaterforum ønsker at det innen 5-10 år er etablert og inkorporert en satsning på musikalfaget i kunstutdanningene, at et nasjonalt utviklingssenter er etablert for det totale musikkteateret, hvor både opera og musikal inngår og hvor kompetaseflyten naturlig styrker begge felt. Vi ser også at man har kommet til et punkt hvor bredden innenfor musikkteaterkunst er betydelig mer samlet og "anerkjent" enn hva som er tilfelle i dag, og at produksjonsenheter for opera og Musikal har likeverdige muligheter for ansettelse, produksjon, formidling og publikumsutvikling.

En satsning på produksjonsenheter har gitt økt konkurranse som igjen har resultert i flere produksjoner, økte arbeidsmuligheter for opphavere, kunstnere mfl. Satsningen har også resultert i en større bredde i oppsetninger, historiene som fortelles, og musikalske uttrykk, og mangfoldet både på scenen og i publikum speiler samfunnet vi alle er en del av.

Med vennlig hilsen

Henriette Myhre

Daglig Leder Musikkteaterforum

Telefon: +47 908 67 877

Epost: henriette@musikkteaterforum.no

Postadresse: Trosterudveien 33 B | 0778 Oslo

Web: www.musikkteaterforum.no